

Pismo uredništvu/Letter to the editor

ZA(KAJ) IN KAKO PIŠEMO?

KOMENTAR K DELAVNICI O PISANJU MEDICINSKIH PRISPEVKOV

Mitja Lainščak¹, Matej Drobnič², Aleš Fidler³, Igor Švab⁴, Matija Cevc⁵

¹ Interni oddelek, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Dr. Vrtnjaka 6, 9000 Murska Sobota

² Ortopedska klinika, Klinični center, Zaloška 9, 1525 Ljubljana

³ Katedra za zobne bolezni, Medicinska fakulteta, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana

⁴ Katedra za družinsko medicino, Medicinska fakulteta, Poljanski nasip 58, 1000 Ljubljana

⁵ Klinični oddelek za žilne bolezni, Klinični center, Zaloška 7, 1525 Ljubljana

Izobraževanje diplomantov Medicinske fakultete se ne zaključuje z diplomom, temveč traja vsaj ves čas aktivnega poklicnega dela. Branje medicinskih prispevkov spada v naše redno delo in vedno več se nas odloča tudi za pisanje znanstvenih in strokovnih prispevkov, da bi predstavili svoje delo in ugotovitve na strokovnih srečanjih ali jih objavili v strokovni literaturi.

Pisanje medicinskih prispevkov je uravnotežena zmes znanja in umetnosti (1). Medtem ko se umetnosti naučimo le s težavo, lahko ustrezno znanje pridobimo na več načinov. Prvi stik z medicinsko strokovno literaturo je dodiplomski študij. Podiplomski študent dobi nekaj osnovnih informacij med študijem Biomedicine (2) in lahko svoje znanje nadgradi z avtorjem edino poznano tovrstno publikacijo v slovenskem jeziku (3). Ponudba tuje, predvsem angleške literature je dosegljiva v specializiranih knjigarnah in lahko zadovolji potrebe tako začetnikov kakor tudi uveljavljenih piscev. Današnja tehnologija omogoča tudi dostop do informacij na spletu, kjer je tovrstnih informacij vedno več. Vendar informacije na spletu niso nujno recenzirane, zato je lahko njihova kakovost vprašljiva. Kljub široki ponudbi večina začetnikov prve informacije največkrat pridobi v osebnem stiku s sodelavci in mentorji. Število podiplomskih študentov na Medicinski fakulteti narašča in večina se za podiplomski študij odloča kmalu po diplomu. Glede na sorazmerno pomanjkanje izobraževalnih tečajev smo se v Sekciji mladih zdravnikov po vzoru iz tujine (4) odločili za izvedbo Delavnice o pisanju medicinskih prispevkov. K sodelovanju smo povabili uredništvo Zdravniškega vestnika in Zdravstvenega varstva, uveljavljenih medicinskih revij v slovenskem prostoru.

Delavnica je potekala 23. oktobra 2004 v prostorih Slovenskega zdravniškega društva. V dopoldanskem delu so bila predavanja o osnovah pisanja medicinskih prispevkov in komunikaciji z uredništvom. V popoldanskem delu smo udeležence razdelili v manjše skupine, v katerih so pod vodstvom urednika ene od navedenih revij pregledali in komentirali vnaprej poslane avtorske prispevke udeležencev delavnice.

Interes je presegel naša pričakovanja, saj smo morali število zaradi narave delavnice omejiti na 20 udeležencev. Ob prvi izvedbi smo morali zavrniti 7 popolnih in 15 nepopolnih prijav. Zaradi vrednotenja izvedbe delavnice in morebitnih korekcij vsebine in izvedbe smo med udeležence razdelili tri vprašalnike. S prvim smo pridobili splošne podatke o strukturi udeležencev, izobrazbi ter dosedanjih aktivnostih in težavah na področju medicinskega pisanja. Z drugim vprašalnikom smo ocenili izvedbo delavnice, tretjega pa bomo udeležencem poslali eno leto po delavnici, da bi ocenili morebiten dolgoročni učinek delavnice. Pri večini vprašanih smo uporabili petstopenjsko lestvico (1 – najslabše, 5 – najboljše).

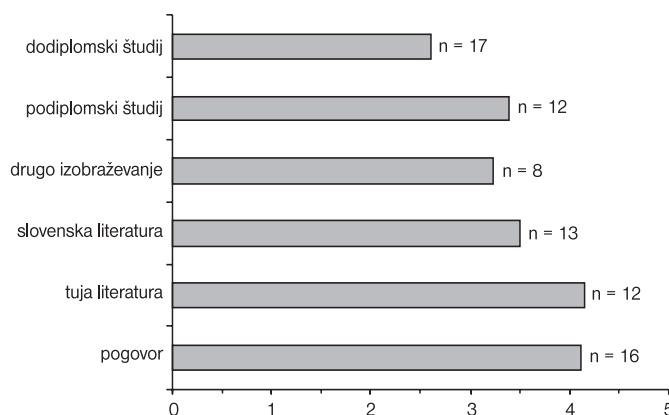
Večina udeležencev je imela diplomu Medicinske fakultete, štirje so imeli opravljen magistririj, eden je imel opravljen dok-

torat, ena pa je bila študentka. Izmed 17 udeležencev sta bila le dva moška, devet udeležencev je bilo mlajših od 30 let, pet udeležencev je bilo starih od 30 do 35, trije pa od 35 do 45 let. Večina je že imela nekaj izkušenj s pisanjem medicinskih prispevkov. Vsaj en prispevek v slovenskem jeziku je objavilo petnajst udeležencev, v tujem jeziku pa osem. Med dosedanjimi prispevki so prevladovali povzetki. S pisanjem znanstvenih prispevkov je bilo izkušenj dosti manj, saj deset udeležencev še ni objavilo znanstvenega prispevka v slovenskem, dvanajst pa ne v tujem jeziku. Še manj izkušenj so udeleženci imeli s pisanjem strokovnih prispevkov (razpr. 1).

Razpr. 1. Število prispevkov v slovenskem in tujem jeziku, ki so jih udeleženci že objavili (N = 17).

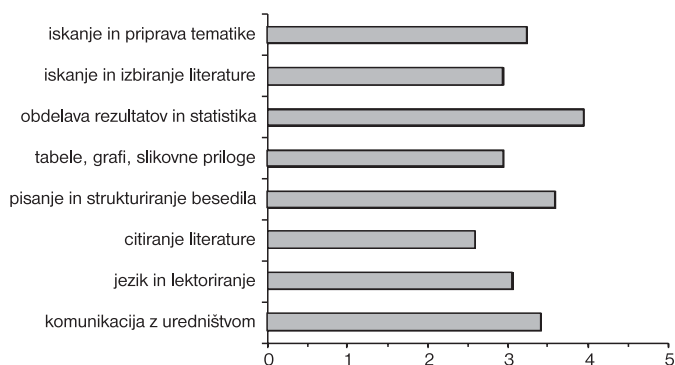
Število	Prispevek v slovenskem jeziku			Prispevek v tujem jeziku		
	povzetek	strokovni	znanstveni	povzetek	strokovni	znanstveni
0	9	11	10	11	15	12
1	2	2	3	2	2	3
2	5	2	3	1	0	2
3 ali več	1	2	1	3	0	0

Udeleženci so do znanja na področju medicinskega pisanja prišli na različne načine. Največ informacij so dobili iz tuje literature in v pogovorih s kolegi. Za eno oceno nižje na lestvici od ena do pet so udeleženci ocenili slovensko literaturo, podiplomsko izobraževanje in drugo izobraževanje. Slednjega se je udeležila le polovica udeležencev, kar kaže na pomanjkanje tovrstnih tečajev in izobraževanja. Najslabše je bil ocenjen dodiplomski študij (sl. 1). Kot najbolj zahtevni fazi

Sl. 1. Povprečna ocena virov informacij o pisanju medicinskih prispevkov.

pri pisanju medicinskega prispevka so udeleženci ocenili obdelavo rezultatov in statistično analizo ter pisanje in strukturiranje besedila, medtem ko je zanje citiranje literature najenostavnejši del pisanja prispevka (sl. 2). Delavnica je v veliki meri upravičila pričakovanja udeležencev (povprečna ocena je bila 4,7 od 5). Udeleženci so menili, da bo njihovo medicinsko pisanje s pridobljenim znanjem lažje (ocena 4,2 od 5). Zelo dobro so ocenili tudi praktični del z vrednotenjem lastnih prispevkov (povprečna ocena 4,7 od 5).

Sl. 2. Povprečna ocena zahtevnosti posameznih delov pisanja medicinskega prispevka ($n = 17$).

Rezultati vrednotenja Delavnice o pisanju medicinskih prispevkov kažejo, da tudi pri nas obstaja interes za specifično izobraževanje o pisanju medicinskih prispevkov. Obenem smo ugotovili, da sta bila tako način izvedbe kakor tudi vsebi-

na delavnice primerni in ju v prihodnje ne bomo bistveno spreminjali. Organizatorji menimo, da lahko z delavnico prispevamo k dvigu kakovosti pisanja v slovenskem medicinskem prostoru in prispevamo k dosegljivosti literaturi v slovenskem jeziku (5). Veseli nas tudi, da je delavnica naletela na ažuren odmev v strokovni javnosti (6). Hkrati smo ob prvi objavi prispevka ene od udeleženk v slovenski reviji (7) optimistični glede učinka delavnice. Organizacija naše in morebitnih podobnih delavnic bo prav gotovo tudi dolgoročno prispevala k dvigu tako števila kakor kakovosti prispevkov naših avtorjev v slovenski in tuji medicinski literaturi. S takšnim delom se bodo sčasoma oblikovali novi pisci, moderatorji, mentorji, recenzenti in uredniki, ki bodo umetnost in znanje pisanja prenašali naprej na nove rodove.

Literatura

1. Drinovec J, Janko M. O pisanju, njegovi vrednosti in Zdravniškem vestniku. Zdrav Vestn 1998; 67: 485–9.
2. Anon. Znanstvenoraziskovalna metodologija. In: Anon. Biomedicina: Univerzitetni znanstveni podiplomski študij. Ljubljana: Univerza v Ljubljani; 1999. p. 137.
3. Kališnik M, Zabavnik-Piano J, Rožič-Hristovski A. Uvod v znanstvenoraziskovalno metodologijo na področju biomedicine. Ljubljana: Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije; 2000.
4. Dewey M, Schonenberger E, Zimmermann E. Peer-education workshop on research during medical studies. Results of a survey among participants. Med Klin 2003; 98: 424–7.
5. Lainščak M, Drobnič M, Fidler A. Delavnica o pisanju medicinskih prispevkov. Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo, Sekcija mladih zdravnikov; 2004.
6. Ahčan U. Nam manjka le nalezljiva vnema? Zdrav Vestn 2005; 74: 3–4.
7. Miholič P. Znanstveno publiciranje v slovenskem prostoru. Zdrav Vestn 2005; 74: 103–6.